

A HARMADIK ÚT FELÉ

Szabó István történész cikkekben és dokumentumokban

Válogatta, jegyzetekkel ellátta és szerkesztette

Erős Vilmos

BUDAPEST
2003

A HARMADIK ÚT FELÉ

Szabó István történész cikkekben és dokumentumokban

TARTALOM

Bevezetés	9
---------------------	---

I. A DEBRECENI ÚJSÁGÍRÓ

A 80 éves debreceni sajtó	13
A Debreczen-Nagyvárad i Értesítő – A debreceni sajtó 1848–49-ben – Alföldi Hírlap – Közlöny – Munkások Újságja – Népbarát – Március tizenötödike – Esti Lapok – Debreceni Lapok – Befejezés	13
Debrecen az első orosz megszállás alatt 1849-ben. I–VIII.	31
Március 15-e első évfordulójának megünneplése Debrecenben	44
Az 1848-as debreceni csata emlékezete	46

II. AZ ORSZÁGOS LEVÉLTÁRBAN

Schünemann Konrád: Die Entstehung des Stadtewesens in Südosteuropa. 1930.	67
Néhány megjegyzés a középkori magyar városok kérdéséhez 1930.	70
Szabó István válasza Konrad Schünemann felvetéseire 1930.	73
Szabó István levele Dercse (Schleich) Lajosnak adott véleménye 1931.	75
Három nemzedék után 1934.	80
Szabó István levele Domanovszky Sándornak. 1935.	84
Szabó István levelei Mályusz Elemérnek. 1937.	84
Szabó István levele Domanovszky Sándorhoz 1938.	88
Szabó István levele Mályusz Elemérnek. 1938.	88
Szabó István: Nagyszöllős. (Rádióelőadás, 1938.)	89
Szabó István: A rutén föld. Magyar Szemle, 1938.	91
Szabó István: Ukrajna. Magyar Szemle, 1939.	96
Szabó István levele Domanovszkyhoz. 1939.	103
Szabó István Mályuszhoz 1939.	104
Szabó István Domanovszkyhoz 1940.	104
Teleki Pál Szabó Istvánnak. 1941.	105
Szabó István: A jobbágyság kialakulása. 1940.	106
Szabó István: A jobbágy megnemesítése 1941.	111
Szabó István Domanovszkynak 1942.	124
Szekfű Gyula levele Szabó Istvánnak. 1942.	124
Móricz Zsigmond levele Szabó Istvánnak. 1942.	125
Szabó István levelei Móricz Zsigmondnak 1942.	126
Lukinich Imre levele Szabó Istvánnak. 1942.	127
Szabó István levele Domanovszky Sándornak. 1942.	128
Szabó István: A magyar asszimiláció.	128

Láng Nándor levele Szabó Istvánhoz 1943(?)	163
Szabó István Mályusznak 1943.	164
Szabó István: Nemzetszemlélet és magyarságtudat. Sorsunk, 1943–1944.	165
Szabó István levele Ravasz Lászlónak. 1944.. . . .	199

III. A DEBRECENI EGYETEMEN

Szabó István: Pro memoria az „Iratok a magyar parasztság történetéhez” címen tervezett kiadványsorozathoz. 1946.	203
Bay Zoltán levele Keresztury Dezsőhöz. 1946.	207
Szabó István: Történelem és élet. 1946.	208
Szabó István: A parasztság a magyarság történetében.	218
Szabó István: Parasztságszemléletünk alakulásáról.	235
Szabó István levelei Hajnal Istvánhoz.	249
Szabó István Az Országos Köznevelési Tanács Igazgatóságához. 1947.	253
Szabó István levele Szilágyi Lorándhoz. 1947.	256
Jakó Zsigmond levelei Szabó Istvánhoz. 1948.	258
Szabó István: A debreceni kötet körül.	259
Szabó István levele Fogarasi Bélának. 1949.	270
A Magyar Történelmi Társulat Elnöksége Szabó Istvánnak. 1949.	271
Szabó István a Történelmi Társulat Elnökségének. 1949.	272
Szabó István 1949 decemberében a Történelmi Társulat vándorgyűlésén elhangzott előadása az 1848–49 es szabadságharc bukásának okairól	274
Szabó István előadása a tudományos magatartásról. 1949.	278
Szabó István: Jegyzetek a XVIII.századi paraszttörténeti munkaközösség munkájáról. 1951.	281
I. Tóth Zoltán levele Szabó Istvánnak. 1952.	288
Spira György lektori véleménye Szabó István: „Kossuth és a parasztság” c. tanulmányáról. 1952.	289
Szabó István válasza Spira György lektori véleményére 1952.	291
Szabó István levele Ember Győzőnek. 1952.	293
Ember Győző lektori véleménye Szabó István „Kossuth és a parasztság” c. tanulmányáról. 1952.	293
I. Tóth Zoltán levele Szabó Istvánnak. 1952.	294
Spira György levele Szabó Istvánnak. 1952.	294
Szabó István levele I. Tóth Zoltánnak. 1952.. . . .	297
Spira György ellenőrző jelentése 1952.	297
Szabó István levele I. Tóth Zoltánnak. 1952.	299
Szabó István levele Seregi Ferenc osztályvezetőnek Székely György egyetemi jegyzetéről. 1952.	299
Szabó István előadása Kossuthról a debreceni egyetem névadó ünnepségén. 1952.. . . .	300
Szabó István: Észrevételek a „Magyar történet 1526-ig” c. programtervezetről. 1953.	305

Szabó István bírálata Léderer–Székely–Elekes egyetemi jegyzetéről. 1953.	308
Mályusz Elemér lektori véleménye Szabó István 1351es -tanulmányáról. 1954.	309
Szabó István észrevételei az egyetemi tankönyvről. 1954.	310
Szabó István: Észrevételek a Magyar történet 1526–1711. c. előadás programján 1954.	319
Bárczy Géza levelei Szabó Istvánnak.	320
Szabó István a Magyar Történelmi Társulat Elnökségének. 1954.	321
A Magyar Történelmi Társulat Szabó Istvánnak. 1954.	321
Szabó István levele Elekes Lajosnak. 1954.	322
Fogarasi Béla a KLTE rektorának. 1954.	323
Ila Bálint levele Szabó Istvánnak. 1954.	323
Ila Bálint levele Szabó Istvánnak. 1954.	324
Szabó István: Észrevételek a történelem szakköri témák kiadványról 1955.	324
Szabó István: Észrevételek a Magyarország Történeti Helységnevtára c. kiadványról szóló referátumra. 1955.	330
Szabó István levele Léderer Emmához. 1955.	331
Szabó István levele Szántó Imréhez. 1955.	332
Szabó István: Hunyadi János. Előadás. 1956.	336
Varga Endre levele Szabó Istvánnak. 1956.	341
Szabó István levele Varga Endrének. 1956.	342
Szabó István levele Maksay Ferenchez. 1957.	347
Szabó István levele Kniezsa Istvánhoz. 1957.	349
Ladányi Andor levele Szabó Istvánnak. 1957.	350
Molnár Erik levele Szabó Istvánnak. 1957.	351
Szabó István levele Molnár Eriknek. 1957.	351
Szabó István ismertetése Veres Péter: Falusi krónika (1956.) c. könyvéről. 1957.	352
Szabó István lektori véleménye a Maksay Ferenc által szerkesztett urbárium-kötet bevezetéséről. 1958.	356
Szabó István levele Maksay Ferenchez. 1959.	360
Szabó István lektori véleménye az egyetemi tankönyvről 1959.	362

IV. AZ UTOLSÓ ÉVTIZED

Veres Péter: Előzetes észrevételek „A parasztság Magyarországon a kapitalizmus korában. 1848–1914.” c. könyv tervezetéhez. 1960.	369
Pach Zsigmond Pál levele Szabó Istvánnak. 1960.	376
Thirring Lajos levelei Szabó Istvánnak. 1963.	377
Pach Zsigmond Pál levele Szabó Istvánnak. 1964.	379
Szabó István: A parasztgazdaság a kapitalizmusban. (Előadás Szegeden, 1964.)	380
Szabó István: Az alföldi tanyásgazdálkodás.	386

808	Szabó István levele a Hadtörténelmi Közlemények szerkesztőségének. 1966.	389
	Dienes István levelei Szabó Istvánnak. 1966.	390
808	Bartha Antal levele Szabó Istvánnak. 1967.	392
018	Szabó István levele Bartha Antalnak. 1967.	395
	Erdei Ferenc Szabó Istvánnak. 1967.	397
	Szabó István: Pro memoria „A középkori magyar falu”-ról. 1968.	397
	Varga János levele Szabó Istvánnak. 1968.	398

FÜGGELÉK

	Lénárd Ödön-Meskó Lajos: Helytörténetírás és nyelvészet. Részletek.	399
	Balázs V. és T.: Az 1848-as békepárt és mai ideológusai. Társadalmi Szemle, 1948 Részletek.	401
	Csabai Tibor: Haladó tudományt az egyetemen is! 1948 Részletek.	403
	Pach Zsigmond Pál: A majorsági gazdálkodás és a parasztság kisajátítása a XVII. századi Magyarországon. Századok, 85. évf. Részletek.	404
	Székely György: A jobbágyköltözés mint a paraszti harc egyik jellemző formája. 1953. Részletek.	405
	Székely György: A jobbágyság földesúri terheinek növelése és az erőszakapparátus további kiépítése. 1953. Részletek.	407
	Sándor Pál: A magyar agrár- és paraszttörténet polgári irodalmának kritikájához. Részletek.	408
	Léderer Emma: Historiográfiánk történetibb vizsgálatáért. Századok, 1955. Részletek.	410
	H. Balázs Éva: A 'jobbágylevelek' ügyében. Századok, 1955. Részlet.	411
	Pach Zsigmond Pál: Nyugateurópai és Magyarországi agrárfejlődés a XV–XVII. században. Bp., 1963. Részletek.	412
	Szuhay Miklós Gyimesi tanulmányáról. 1963. Részletek.	414
	Sinkovics István: Jelentés Szabó István: „A középkori magyar falu” c. kéziratáról. Részletek.	416